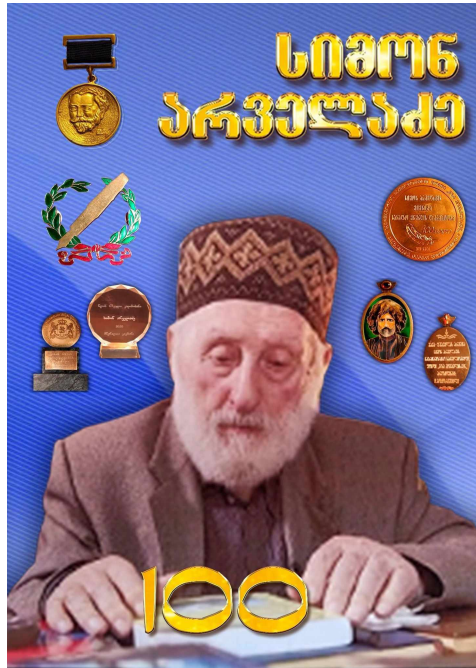

პერსონალია

მწერლის, მეცნიერისა და საზოგადო მოღვაწის,
სიმონ არველაძის 105 წლისთავისადმი მიძღვნილი გახსენება

წუთისოფლის დროთა სრბოლას წინ ვერავინ აღუდგება და სამწუხაროდ, ჩვენი საყვარელი ახლობლებიც მიჰყვებიან. რჩება მარად გაუხუნარი მარადიული ხსოვნა, რომელიც უკვდავებასთანაა წილნაყარი.

ერთი წელი გავიდა მას შემდეგ, რაც ჩვენი ქვეყნის ღირსეულ საზოგადოებას დააკლდა ჩვენი ძვირფასი მამა, უხუცესი მწერალი და მეცნიერი, ფილოსოფიის პროფესორი, საუკუნის მემკვიდრე, სიმონ არველაძე.

15 მარტი მისი ამქვეყნად მოვლინების დღეა, რასაც ყოველთვის სიყვარულით და ზეიმით აღვნიშნავდით ამიერიდან კი სევდიანი ღიმილით გავიხსენებთ. თითქმის 102 წლის ბრძანდებოდა მამა, როდესაც აღესრულა და მარადისობას შეუერთდა.

„უკან რჩება საუკუნე, წინა მარადისობა“.....

დიახ, მოვიდა 102 წელი, მაღლით, სიკეთით, ღირსებით, შრომით, ცოდნით, განათლებით, თაობათა აღზრდით, ერთგული სიყვარულითა და დღეგრძელობით.

ძნელია უშენობა, თუმცა სიშორით სიახლოვე ჩვენი წილხვედრი გახდა. გვეამაყება, რომ ასეთი სახელოვანი მშობლები გვყავდით. დრო გააქრობს ყოველგვარ

მატერიალურს, მთავარია ადამიანობა, ღირსება, საზოგადოების სიყვარული და პატივისცემა, რაც თქვენ არასდროს გაკლდათ. ამის გამო “ჩვენ არც წარსულის და არც მომავლის გვეშინია“. შენი ბრძნული შეგონებანი და რჩევები მზის სხივებივით გვინათებს ქართველებით აღსავსე ცხოვრებას და გვამშვიდებს შეგრძნება იმისა, რომ შენი ცხოვრების უერთგულეს და მარადიულ სიყვარულთან, შენს მარისთან და ტყუპისცალ, ულამაზეს ნესტანთან ერთად ხარ სიმონ არველამის ცხოვრებისა და შემოქმედებითი მოღვაწეობის გზა ცისარტყელას ფერებივით შთამბეჭდავი და მრავალმხრივი გახლდათ.

უყვარდა სიცოცხლე, მჩქეფარე ცხოვრება უყვარდა მამული, ოჯახი, ადგილის დედა, სოფელი ფერეთა, სადაც დაიბადა და აღიზარდა. იზიდავდა ქართული მიწის სურნელი, სულ ფუსფუსებდა და შრომობდა, საკუთარი ეზო კარ-მიდამოს უვლიდა, ეფერებოდა ვაზს და ყოველ ზაფხულს სოფელში ატარებდა.

შეუძლებელია არ გავიხსენოთ, ჩვენი მშობლების უნიკალური სიყვარული, მათი ხანგრძლივი სიყვარულისა და თანაცხოვრების წლები, რომელიც 70 წელს ითვლიდა.

მხატვრულ სიტყვაზე უზომოდ შეყვარებულმა, არაერთი თაობის აღმზრდელმა, დამსახურებულმა პედაგოგმა, რამდენიმე წიგნის ავტორმა, მარი ხვედელიძემ მამასთან ერთად ნათელი კვალი დატოვა, მის ხსოვნას მამამ რამდენიმე კრებული მიუძღვნა., სიყვარულით წერდა:

„ჩვენ ერთადა ვართ, მაშინაც,
როცა არა ვართ ერ-

თად!“

დედის გარდაცვალების შემდეგ საფლავის ქვაზე ამოიტვიფრა ეპიტაფია:

„წინაპართა მადლი გვფარავს ‘
ბრძენ დავითის, მზე თამარის
განუყრელად ერთადა ვართ,
მე და მარი, მე და მარი!

ანდერძად კი დაიბარა“ ქართულ მიწის მცირე ბორცვი, არის ჩვენი პანთეონი“

შვილებმა შევასრულეთ მამის ანდერძი, თუმცა ვწუხვართ, რომ სიმონ არველამეს და მის მეუღლეს მარი ხვედელიძეს, ნამდვილად ეკუთვნოდა მწვანეყვავილას მწერალთა და საზოგადო მოღვაწეთა პანთეონი.

2023 წლის 12 მაისს, საცხოვრებელი ბინის ფასადზე ქალაქის ხელმძღვანელობისა და საზოგადოება „ქუთაისელის თაოსნობით, გაიხსნა სიმონ არველამის გორელიეფი, მასთან ერთად ბარელიეფზე ამოტვიფრულია მარადიული სიყვარულისა და მეუღლის მარი ხვედელიძის სახელიც. სიმონ არველამე ბოლომდე ემსახურა ქართულ სიტყვაკაზმულ მწერლობას. 80 წელზე მეტი ქართული მწერლობის

უანგარო სამსახურს შეაღია. მწერალი-კრიტიკოსი, ლიტერატურათმცოდნე, 50 - მდე წიგნის და 300-მდე სამეცნიერო ნაშრომის ავტორი იყო.

მრავალწლიანი ღვაწლი ჯეროვნად იყო დაფასებული და განსაკუთრებით ეამაყებოდა რამდენიმე პრემია: ხალხთა მეგობრობის, აკაკი წერეთლის და ნიკო ნიკოლაძის პრემია, ილია ჭავჭავაძის პრემია და ოქროს მედალი 100 წლის იუბილზე ჩამოუტანეს. დაჯილდოებული იყო ილია II-ს სახელობის პრემიით. სიმონ არველაძის მრავალწლიანი მოღვაწეობა აღინიშნა „ღირსების“ და „გამარჯვების-“ ორდენებით,“ საბრძოლო და ომის ვეტერანის „მედლებით. 2020 წელს მიენიჭა ჯილდო “წლის საუკეთესო კალმოსანი“, სიმონ არველაძე იყო კულტურის ამაგდარი, საქართველოს კულტურის დამსახურებული მუშაკი . მინიჭებული ჰქონდა უმაღლესი განათლების წარჩინებული მუშაკის, სახალხო განათლების წარჩინებულის წოდებები. იყო ომისა და შრომის ვეტერანი. არჩეული იყო ვანისა და ქუთაისის საპატიო მოქალაქედ. ვანელებმა ოქროს მედლით აღნიშნეს სიმონ არველაძის დამსახურება. ჟურნალისტთა

დამოუკიდებელი ორგანიზაციის „გზა მომავლისკენ“ პრეზიდენტმა ციციწო ბოჭორიშვილმა 2019 წელ სიმონ არველაძე დააჯილდოვა ვაჟა ფშაველას ოქროს ბარელიეფით და მწერალს მედალი გადაეცა აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტში შეხვედრაზე. საუკუნის მემატთანე საზოგადოებას შეხვდა 2020 წელს და „სახალხო მწერლის“ ოქროს მედლით დაჯილდოვდა მხცოვანი მწერალი.

100 წლის იუბილზე მწერალმა და მეცენატმა ციციწო ბოჭორიშვილმა „ოქროს კალამი „ დააწესა საუკუნის სიმონ არველაძის სახელზე და იუბილარს გულზე დააბნია ლადო მესხიშვილის სახელმწიფო თეატრში. ქუთაისმა სათანადოდ დააფასა სიმონ არველაძის ღვაწლი ქვეყნის წინაშე და ღირსეულად ზეიმით აღინიშნა საიუბილეო თარიღები: 80-90-95- და 100 წელი, რომელიც ფართოდ გაშუქდა პრესაში, ტელევიზიასა და ინტერნეტ სივრცეში..

მამა ყოველთვის გამოირჩეოდა პირუთვნელობით, პრინციპულობით, შესაშური იყო მისი შემართება და ენერჯია. მუდამ აქტიურ და სამართლიან კრიტიკოსს მართალი სიტყვის გამო ყოველთვის პატივს მიაგებდნენ. იგი ხშირად ინტერესდებოდა სიახლეებით. მისი მართლის მთქმელი წიგნები: “სიახლის გრძნობა,“ შემოქმედებას სიმართლე უყვარს“, „მარგინალური გამონათებანი“, “შემოქმედება და თავისუფლება“, „ესეისტური პრელუდიები“, „აწმყო ყოფიერების მეტამორფოზები“ და სხვა. ძირითადად განეკუთვნება თანამედროვე ყოფიერების და პოლიტიკური ცხოვრების აქტუალურ ცხოვრებათა ნაკადს. ცხოვრებისეული რეალობა მათში წარმოდგენილია ფილოსოფიურ-პოლიტიკური ეტიუდების და ესკიზების სახით.

ასი წლის ასაკში გამოსცა „რჩეული“ და რამდენიმე ახალი წიგნი. არასოდეს უშინდებოდა სირთულეებს, მშობელი ქვეყნის უდიდესი პატრიოტი ოცნებობდა დაკარგული ტერიტორიების დაბრუნებაზე უყვარდა და ეამაყებოდა ნიჭიერი ქარ-

თველი ხალხი.

„დე, ამკობდეს ქართველ ხალხს,
ეროვნული ღირსება, ეროვნული მეობა,
ძლიერი ინტელექტი და მაღალი ზნეობა,
ავთანდილის გმირობა, შოთას ენამზეობა!“

ცნობილ მწერალთა საზოგადო მოღვაწეთა და აღზრდილთა მიერ დაწერილმა თბილმა, სიყვარულითა და პატივისცემით აღსავსე მოგონებებმა მოიცვა ქართული პრესა და ინტერნეტ სივრცე. მისი ხსოვნისადმი მიძღვნილი წერილები უამრავია, ამ უნიკალური პიროვნების შესახებ. ბევრი ითქვა და დაიწერა, იმედია მომავალი თაობაც არ დაივიწყებს მის ღვაწლსა და ამაგს.

შემოგთავაზებთ რამდენიმეს: საქართველოს მწერალთა კავშირის სამხმარო, რომელიც გამოქვეყნდა გაზეთებში: „ლიტერატურული საქართველო“, „უქიმერიონი“, კვირის პალიტრა“, ჟურნალი განთიადი“, აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გაზეთი“, სადაც ვრცელადაა სიმონ არველაძის სამწერლო მოღვაწეობის გზა.

“ლამის გრიგოლ ხანძთელის ასაკს მიაღწია ამ კელაპტარივით სუფთა და უმწიკვლო შემოქმედმა, კელაპტარივით ბოლომდე ჩამოიღვენთა მშობელი ქვეყნის სამსახურში და ქართველებს დაუტოვა ერთი მშვენიერი მაგალითი იმისა, თუ როგორ შეიძლება ჩუმად, უხმაუროდ ემსახურო მშობელ ქვეყანას“.

„მწერლის გაზეთი“ წერილში „მასწავლებელი“ ვკითხულობთ:“ბატონი სიმონი თავისი ხანგრძლივი ნათელი ცხოვრებით მაგალითს გვაძლევდა, თუ როგორ უნდა გიყვარდეს სამშობლო, მაგალითს გვაძლევდა თუ, როგორ უნდა გიყვარდე თანამოკალმე და თანამედროვე, ამიტომაც მიუბოძა უფალმა გრიგოლ ხანძთელის ასაკი. ამიტომ დგას ახლა სიმონ არველაძის კუბოსთან მთელი შეგნებული საქართველო.“

წერილს ხელს აწერენ: მაყვალა _ გონაშვილი, რევაზ მიშველაძე, სოსო სიგუა, ბადათერ არაბული და თემურ ჩალაბაშვილი.

აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი“-ბატონმა სიმონმა მთელი ცხოვრება თაობათა აღზრდას შეაღია. უნივერსიტეტს, რომლის საპატიო პროფესორი გახლდათ სიცოცხლის ბოლომდე, მის ბიოგრაფიაში საპატიო ადგილი უკავია. უმწიკვლოდ ემსახურა თავის პროფესიულ მუზას და მისი სიყვარულით აღზევებულმა გადაინაცვლა მარადისობაში“.

მამას სწამდა, რომ თაობათა ცვლა ცხოვრების გარდაუვალი კანონია, ახალ ათასწლეულებს ახალი იმედები, მრავალი ოცნება და რწმენა მოაქვს ხვალისდელ დღეზე. ჩვენი ნიჭიერი მომავალი თაობა კი, შეუფერხებლად გაუყვება თაობათა გაკვალულ ბილიკებს.

მამას უკანასკნელი სიტყვაც „საქართველო“ იყო, იგი მუდამ თავისი სათაყვანო მა-

მულის წინსვლასა და ბედნიერ მომავალზე ფიქრობდა, ოცნებობდა გაერთიანებულ, აღორძინებულ საქართველოზე.

იმედია მისი ნატვრა და ოცნება, როგორც ყველა ჩვენგანის, რეალურად შეისხამს ფრთებს.

მამა, შენი შთამომავლობა ვიამაყებთ, რომ ღირსეულად იცხოვრე და იღვაწე, დაგვიტოვე საფიქრალი, საკეთებელი საქმეები; შენ უდიდესი სურვილი გქონდა, რომ მშობლიური სოფლის, ფერეთას საჯარო სკოლას მინიჭებოდა შენი სახელი, იმედია მომავალში შესრულდება.

ამჟამად სკოლაში გაიხსნა და ფუნქციონირებს პროფესორისა და მწერლის სიმონ არველაძის კლუბი „შთაგონება“.

კლუბის ეგიდით ტარდება ღონისძიებები რომლებსაც უძღვებიან აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორები: ემზარ გორდაძე, ცირა ჟორჯოლიანი, ომარ ნიშნიანიძე, მალვინა შანიძე და ჩვენ, შვილები. ყველაფერს გავაკეთებთ თქვენი სახელის უკვდავსაყოფად

მეგი არველაძე
საქართველოს ეკოლოგიურ მეცნიერებათა აკადემიის ასოცირებული წევრი.
უწმინდესისა და უნეტარესის სრულიად საქართველოს
კათოლიკოს პატრიარქის ილია II-ის პრემიის ლაურეატი,

დარეჯან არველაძე
ქუთაისის მოსწავლე-ახალგაზრდობის სასახლის შემოქმედთა წრის ხელმძღვანელი, უმაღლესი კატეგორიის პედაგოგი, რამდენიმე წიგნის ავტორი.